Хліб мій на списі замішений; теж і вино я на списі

Маю ісмарське*, і п'ю, спершись на списа також.

* Ісмар — місто у Фракії (на північному узбережжі Егейського моря), уславлене своїм вином. Для розуміння цього вірша треба знати, що старогрецькі воїни (так само, як римські легіонери) під час походів носили свої пожитки прив'язані на списі.

■ ■ ■

Серце, серце! Біди люті звідусіль тебе смутять —

Ти ж відважно захищайся, з ворогами поборись.

Хай на тебе скрізь чатує ворожнеча — завжди будь [134]

Непохитне. Переможеш — не хвались відкрито цим,

Переможене — удома в самотині стримуй плач,

Радість є — радій не надто, є нещастя — не сумуй

Понад міру. Вмій пізнати зміни в людському житті.

■ ■ ■

В думках не Гігес, що багатий на скарби,

Мене не мучить заздрість, не дивуюся

З діянь богів я, влади царської не жду:

Далеке дуже все це від очей моїх.

■ ■ ■

Всі шляхи богам відкриті —

Часто з чорної землі

Піднімають горем вбитих,

А не раз по волі їх

Самовпевнені і горді,

Мов підкошені падуть.

І тоді за лихом лихо

Гне їм спину, і вони

Йдуть по світу жебраками

Без думок і без мети.

■ ■ ■

В горі невтішному всі заніміли, Перікле, сьогодні,

Сумно за нашим столом, місто затихло в журбі.

Хвилі бурхливі таких благородних людей поховали —

Біль непомірний тепер стискує наші серця.

Та пам'ятайте про те, що від горя жорстокого захист

Нам дарували боги — стійкість твердої душі.

Лихо зрадливе не спить, а чатує на кожного пильно:

Нині ридаємо ми, ятриться рана у нас,

Завтра — на інших черга, то ж візьміть себе в руки скоріше,

Мужніми будьте, терпіть, сльози облиште жінкам.

(А.Содомора, 1968)

■ ■ ■

Смуток, Перікле, довкола запав, не зазнає сьогодні

Втіхи ніхто з громадян, місто — в скорботі важкій,

Скільки прекрасних людей розколихане бурею море

Вкрило! Від болю та сліз наші серця водночас

Мовби набрякли. І все ж од нестерпної туги, мій друже,

Засіб дали нам боги — стійкість незламну душі.

Лихо по черзі спадає на кожного: от і над нами

Нині простерлось воно, нас до живого дійма,

Завтра страждатимуть інші; тож годі! Згадайте, нарешті,

Хто ви, й слізливим жінкам жалощі й тугу лишіть!

(А.Содомора, 2000)